СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLI. Ч. 152. Джерзи Сіти, Н. Дж., понеділок, 3 липня 1933. VOL. XLI. No. 152. Jersey City, N. J., Monday, July 3, 1933. THREE CENTS.

БАНКИ СТАБІЛІЗУЮТЬ ТИМЧАСОВО ДОЛЯР

НЮ ЙОРК. — Щоби спинити спекулятивні оргії з доляром, які розбивають Світову Економічну Конференцію, Федерал Різерв Бенк рішився в порозумінню з европейськими банками устабілізувати тимчасово курс доляра.

РУЗВЕЛТ ДЕРЖИТЬСЯ ЗДАЛЕКА.

КАПОБЕЛЛО АЙЛЕНД. — Президент Рузвелт не має нічого проти того, щоби самі банки занялися справою урегулювання курсу доляра. Але є проти того, щоб устабілізувати доляр якимсь державним актом. Президент є тої думки, що стабілізація доляра з боку держави пошкодилаб економічній відбудові краю, яка саме числиться з упадком вартости доляра.

БАНКИРСЬКІ ЗАРОБІТКИ.

ВАШИНҐТОН. — З доходжень проти банкового дому „Кун, Лєб Ко.“, на якого чолі стоїть Отто Кан, виходить, що ця приватна банкова інституція заробила на чисто в роках 1927 до 1931, себто за пять років, $20,000,000.

ЯК ТРАТИЛИ ЛЮДИ НА ШЕРАХ.

ВАШИНҐТОН. — На шерах „Пенрод Корпорейшен“, які розпродував банковий дім „Кун Лєб Ко.“, втратили шеровці $106,000,000. Таке вийшло на яв при розслідженню бизнесу, який вело те банкове підприємство.

ВЖЕ ПІДНОСЯТЬ ЦІНИ НА ХЛІБ.

ДЕ МОЙН (Айова). — „Айова Бейкерс Асосіейшен“ оголосила, що з днем 5 липня підносить ціну за фунт хліба з 5 на 8 центів.

Секретар Велес заявив, що адміністрація поробить негайні доходження в справі того роду неоправданих підвишок ціни.

ПІДНОСЯТЬ МІНІМАЛЬНІ ПЛАТНІ.

ВАШИНҐТОН. — Ткацькі промисловці погодилися піднести мінімальні платні на $2 тиждево. Виноситимуть вони тепер $12 на полудні, а $13 на півночі за 40-годинний тиждень праці. Сталося це головно тому, що попередня їх пропозиція стрінулася з загальним спротивом зорганізованого робітництва.

ВБИТО ВДОВУ ПО БАНДИТІ.

НЮ ЙОРК. — Знайдено в домі під ч. 1641 Ошен Евню в Бруклині вбиту Еліс Кені Даймонд, літ 32, вдову по Джеку Деймонді, відомім бандиті, замордованім в Олбані в 1931 р. Ніхто не знає дійсної причини вбивства. Кажуть, що певно вбили її теж бандити, і то тому, що вона „забагато знала“.

БУДЕ КАТАСТРОФА, ЯК КОНФЕРЕНЦІЯ РОЗЛЕТИТЬСЯ.

БОСТОН. — Секретар Робинсон говорив на конвенції „Ротари Інтернешенел“, що депресія не буде зліквідована, якщо Лондонська Економічна Конференція не буде успішною.

ҐАЗОВІ КОМПАНІЇ НЕ ЗНАЛИ ДЕПРЕСІЇ.

НЮ ЙОРК. — „Ди Поблик Сервіс Комішен“ натискає, щоби міські ґазові компанії знизили ціну на ґаз. З фінансових звітів компаній виходить, що вони добре заробляли навіть в найгірших часах депресії. Увесь час виплачували високі дивиденди. Одна компанія оголосила навіть аж 31% дивиденди!

ЗАВИСОКІ ЦІНИ.

НЮ ЙОРК. — Ґуртівники зачинають підносити ціни в такому скорому темпі, що це готово викликати нову анархію. На це звертає увагу Лю Ган, президент „Нешенел Рітейл Драй Ґудс Асосіейшен“ і взиває склепарів не приймати товарів, де ціни зависокі.

НОВА ПРОГРАМА.

ВАШИНҐТОН. — З новим фіскальним роком звільнено з урядових посад кілька тисяч робітників, щоби поробити в той спосіб ощадности. Зменшено теж відшкодування яким 400,000 ветеранам. З другого боку видається тепер біліони долярів на розбудову краю, себто на те, щоби зліквідувати безробіття і піднести ціни на товари та заробітні платні.

БИЗНЕС ПОПРАВЛЯЄТЬСЯ, АЛЕ ЯК ДАЛІ БУДЕ — НЕ ЗНАТИ.

ШІКАҐО. — Ґровер Ґвейлен, президент „Адвертайзінґ Клоб оф Ню Йорк“ і ґенеральний завідувач торговельного дому Джана Венемейкера, твердить, що є тепер рішучий зворот до ліпшого в бизнесі. Тільки ще досі не знати, чи це тільки тимчасова поправа, чи постійна.

БОРОТЬБА ДВОХ „СВІТОВИХ МОЗКІВ“.

ШІКАҐО. — А. П. М. Флімінґ з Анґлії переконував учених, що зібралися на засідання „Амерікен Асосіейшен фор ди Адвенсмент оф Саєнс“, що тепер іде у світі боротьба між двома „світовими мозками“: совітським і капіталістичним. Совітський є зорганізований і одноцілий, а капіталістичний розбитий.

КОНФЕРЕНЦІЯ РОЗЗБРОЄННЯ ПІШЛА НА ВАКАЦІЇ.

Не осягнувши ніяких наслідків своєї праці, конференція в справі роззброєння, в Женеві, рішила піти на вакації до 16. жовтня. До того часу сподіваються, що держави полагодять між собою деякі розбіжности й тоді праці конференції будуть мати більший успіх.

Німецька делеґація рішучо протестувала проти припинення праць конференції, але вона знайшлася в меншости. Франція, напроти, заявила, що нема що тепер говорити про роззброєння, коли є багато міжнародних питань, яких іще не полагоджено, а тому до часу їх полагодження даремні розмови про роззброєння.

ПОМЕР ІЗ СХВИЛЮВАННЯ.

Польська преса повідомляє, що в другому дні Зелених Свят у Львові на Личаківському цвинтарі дістав був приказ зліквідувати майно події кермачин IV. комісаріяту поліції, аспірант Луковський, з поліційним відділом. Підчас ліквідації подій асп. Луковський наслідком схвилювання дістав серцевої атаки та впав непритомний на землю. Шпитальні лікарі пять днів старалися вратувати життя Луковському, та він таки помер.

ЗАСУДЖЕННЯ БРАТОВБИВЦЯ.

Луцький окружний суд засудив на кару смерти 24-літнього селянина з Любча на Луччині, Дмитра Димитрука, за те, що він убив сокирою свого рідного брата, коли той спав. Президент замінив смерть на досмертну вязницю. Вбивство було викликане бажанням заволодіти цілим маєтком, яким брати володіли наспілку.

ФАЛЬШІВНИКИ ГРОШЕЙ.

В Бродах арештували Авр. Шірмана зі Щуровець; знайшли при ньому штанци до виробу 5-золотівок, кілька фальшивих 1-золотівок і білий метал для виробу фальсифікатів. Слідство виявило, що Шірман виробляв давніше з Д. Земяком 1-золотівки та пускав їх в обіг. В хаті Шірмана та Земяка знайшли повну збірку причандалів і котелок для відливу фальсифікатів. Шірман по фаху годинникар. Земяка також арештували.

КАРА ДЛЯ ПОСЛІВ, ЩО НЕ ВИБИРАЛИ ПРЕЗИДЕНТА.

Канцелярія варшавського сойму відрахувала при виплаті соймових дієт 1-го червня всім послам опозиції, що не брали участи у виборі президента, карну суму, згідно з правильником. Кожний із них дістав 48 зл. 80 сот. менше.

КРАВ ДОЛЯРИ.

У Львові арештували почтового контрольора Орловського за крадіж американських листів в одному з відділів головної почти. При арештованому знайшли 40 листів з Америки. Він отвирав листи, шукаючи долярів. Признався до крадежі 12 долярів. За кілька днів Орловський мав, вислуживши свої літа, перейти на емеритуру. Тепер утратить право до емеритської пенсії. Кажуть, що крав із нужди.

ОБІД З 187 СТРАВ.

24. травня святкували в Лондоні „день британської імперії“. З цієї нагоди лорд Мербі зорганізував обід у славним „Юніон Карльтон Клюб“-і. Обід віддзеркалював могутність британської імперії, бо на столах були страви з 49 країн, що до цієї імперії належать. Разом було там 187 плодів із пятьох частин світа, між іншим пташині гнізда з Борнео, зелені черепахи з островів Вознесення, ґрушки з Сієра Леоне, завбільшки дині, червона ікра з Канади, хвости акул зі Стрейтс Сетлментс, вина, кава, цигара з місць, де вони найкращі.

РОДИННА ТРАҐЕДІЯ.

Львівський поліцай Карло Карпяк, батько троє дітей, пострілив тяжко свою жінку тому, що вона попрікала йому, що пропиває гроші з якоюсь чужою жінкою в ресторані, замісць справити дітям одежину. Опісля вистрілив до себе. Наслідком рани помер у шпиталі. Ранену жінку забрали до шпиталю, а діти віддали свойкам.

ЗА ВБИВСТВО.

Станислав Максим із Журавиці, пов. Перемишль, убив на цвинтарі свою любку Марію Перуту. За це суд присяглих засудив був його на досмертну вязницю. Оборона внесла апеляцію, та найвищий суд затвердив цю кару.

БЮРОКРАТИЧНИЙ ДИВОҐЛЯД.

„Дзєннік Людови“ приносить таку новинку: Повітовий виділ в Іновроцлаві прислав одному громадянинови з Ґнєвкова наказ заплатити комунальний додаток до земельного податку. Сума цього додатку 1 сотик. Урядове письмо каже вплатити цю суму двома ратами: 1. травня і 15. листопада: Бідний громадянин у клопоті, бо не знає, як розділити сотик на дві половини. Крім сього виринає інше питання: скільки коштує таке урядове повідомлення, — папір, писанина, реєстрація в книгах, — щоби дістати одного сотика?

САМ СЕБЕ ОБВИНУВАТИВ.

У варшавській поліції зголосився власник „Старомісько-го“ кіна Ровінський-Рудніцький та сам себе обвинуватив у шпигунстві. Окружний суд приняв як злагіднюючу обставину, що Ровінський-Рудніцький сам признався до шпигунства, та засудив його лише на 13 літ. Після того присуду Ровінський - Рудніцький признався до вбивства д-ра Лося-Беліцького. Застрілив Лося-Беліцького тому, що він забагато знав про його справки. Тепер відбувається апеляційна розправа Ровінського-Рудніцького.

ВІДЕНСЬКІ СТРИЖІЇ Й АФРИКА.

Криза в Австрії спонукує таможніх громадян придумувати ріжні нові способи заробітку. Один з таких нових способів знайшли віденські стрижії, які відкрили, що в ріжних місцях Африки, де живуть Европейці, великий успіх мають саме віденські стрижії від жіночих зачісок. Від Альжиру до Капштаду — це досить великий простір, щоби на ньому шукати заняття. Коли віденські зачіски поширяться теж між африканськими племенами, тоді всі австрійські піддані зможуть легко знайти працю.

ШАКАЛІ.

На жидівському цвинтарі в Малориті, на Берестейщині, невідомі злочинці перевернули 18 наґробників і розкопали одну могилку, з якої вйдобули тіло дитини. Злочинці здерли з тіла полотно, в яке воно було завите, а тіло вкинули назад до могилки й засипали його землею.

ЕМІҐРАНТИ, СТЕРЕЖІТЬСЯ ЗЛОДІЇВ.

В останньому часі трапляються знову випадки, що еміґрантів підчас переїзду у Варшаві обкрадали. Не треба познакомлюватися з ніким ні на вулиці, ні в трамваю, ні в поїзді; не давати нікому до рук своїх документів, а тимбільше грошей. Гроші за візи треба оплачувати лише в конзулятах.

ФРАНЦУСЬКІ ВИКЛАДИ З УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА

Т-во українознавства у Парижі дало почин до серії викладів з „Історії українського мистецтва“, які веде п. Марта Фошон, асистентка при катедрі мистецтва одної з вищих шкіл у Парижі, що була довший час кількома наворотами у Галичині.

ТОРГИ ЗА „УСТАЛЕННЯ“ ДОЛЯРА

БОЯТЬСЯ СПЕКУЛЯЦІЇ НА ХИТАННЯ ЙОГО ВАРТОСТИ.

ЛОНДОН. — Економічна конференція знов не зробила нічого. Зате довкола неї велися горячкові переговори за „усталення“ вартости доляра, бо европейські держави бояться втягання в спекуляцію доляром.

Деяке успокоєння на конференції викликали розмови американського представника, Морлія, з представниками головних держав. Морлі радив, щоби 7 великих держав заявилися публично за згідну політику щодо золота.

Назагал конференція вижидає, що постановлять у Вашинґтоні.

ҐІНДЕНБУРҐ ВСТАВЛЯЄТЬСЯ ЗА ПРОТЕСТАНТСЬКУ ЦЕРКВУ.

БЕРЛІН. — Вставлення президента Ґінденбурґа за протестантську церкву перед канцлером Гітлером сягає далі, ніж це спершу видавалося. Зі свого вакаційного мешкання в Нойдеку, в Східній Прусії, президент Ґінденбурґ вислав до канцлера Гітлера лист, котрого текст був поданий газетам, а котрим президент взиває Гітлера полагодити непорозуміння між урядом і протестантською церквою так, щоби церква задержала свою автономію.

Публикація листа наступила в годину по повороті Гітлера з візити в президента Ґінденбурґа. Гітлєр зараз уповажнив д-ра Вільгельма Фріка, федерального міністра для внутрішних справ, почати переговори в дусі листа президента.

Рівночасно з листом президента Ґінденбурґа появився в газетах лист д-ра Бодельшвінґа, котрого „націс“ не хотіли признати головою протестантської церкви. Цей лист, підкреслює справу відношення церкви до держави. Церква, говорить лист, обовязана слухати держави, але вона теж має стояти на сторожі правди. Церква, каже далі лист, не може виконати приказу уряду та вивішувати прапор держави й національних соціялістів.

ДРОМОНД УСТУПАЄ З СЕКРЕТАРІЯТУ ЛІҐИ НАЦІЙ.

ЖЕНЕВА. — З кінцем червня уступив зі становища секретаря Ліґи Націй сер Ерик Дромонд. На його місце вступив Жозеф Авеноль, Француз.

Обняття уряду новим секретарем Ліґи Націй відбулося серед довгої церемонії. Дромонд величав свого наступника, а Авеноль говорив про заслуги Дромонда підчас 10-літньої каденції на становищі ґенерального секретаря Ліґи.

НІМЕЧЧИНА ОБЛЕКШУЄ МОРАТОРІЮ.

БЕРЛІН. — Німецький уряд видав нові розпорядки про мораторію, які в дечому заводять полекші в первісно дуже строгих постановах. Збільшено передовсім виплати процентів на довготермінові бонди. Зроблено це згідно з умовою між німецьким урядом і представниками інших урядів на лондонській конференції.

БОРОТЬБА МІЖ „ХРИСТІЯНСЬКИМИ СОЦІЯЛІСТАМИ“ ТА „НАЦІС“ В АВСТРІЇ.

ВІДЕНЬ. — Перед віденським ратушем відбулася величезна демонстрація проти національно-соціялістичної партії.

Сойм Долішньої Австрії постановив позбавити мандатів усіх послів з національно-соціялістичної партії. Подібний крок зробив сойм Зальцбурґа.

Австрійський уряд душить усякі прояви національно-соціялістичного руху так далеко, що в Інсбруку почали вже арештувати людей за те, що носять на грудях блавати, які „націс“ стали носити, як уряд заборонив появлятися на вулиці в брунатних сорочках та зі свастиками.

ВИЛЕТ ІТАЛІЙСЬКОЇ ФЛЬОТИ ДО ШІКАҐО.

ОРБЕТЕЛЬО (Італія). — У годині три чверти на шесту рано, в суботу, 1 липня, вилетіла звідси ціла ескадра італійських летунів на виставу в Шікаґо.

В ескадрі є 25 літаків. Командує ними самий Італо Бальбо, італійський міністер летництва.

При вилеті прощали їх величезні юрби народу. Перший їх відпочинок буде в Амстердамі, в Голяндії. Далі дорога поведе через: Лондондері, Ісляндію, Лябрадор і Монтреаль. Дорога була заздалегідь підготована італійським міністерством летництва.

ВИПРАВУ НА НАЙВИЩУ ГОРУ ВІДКЛИКАНО.

ГОРА ЕВЕРЕСТ (Індія). — Експедиція на найвищу гору світа дістала приказ від комітету, який організував цю виправу, щоби перервати дальшу виправу до осени з огляду на непереможні перешкоди.

Комітет видав цей приказ, довідавшися, що кілька членів виправи малощо не погибли серед снігових бур, які тепер шаліють на горі.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 110 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

СПІЛКА ПРАЦІ Й КАПІТАЛУ

Між причинами економічного хаосу видніє ще й далі на першім місці захланність капіталістів та їх безоглядна конкуренційна боротьба за осягнення якнайбільших зисків. Це довело тепер до того, що особи, які займають високі урядові позиції, економісти й церква, включно до папи римського, підкреслюють, що треба вже раз покласти край безоглядній погоні за зисками. Інакше годі надіятися кращого унормування господарських відносин.

Це і є причиною, що теперішня адміністрація взялася за контролю господарського життя. Прямо з уряду виходить натиск на промисловців, щоби скоротити години праці й піднести заробітні платні. Тесаме можна сказати про вимогу, щоби поодинокі ділянки промисловости виготовили між собою певний кодекс, який обмежував би взаїмну конкуренційну боротьбу. Тому тепер так дебатують над кодексом, який пропонують ткацькі промисловці, а який має бути взірцем для інших промисловостей.

Оті всі проєкти виходять з такого заложення, що в промислі заважують два чинники: капітал і праця, себто працедавець і робітник, та що нормальні часи можуть наступити тільки тоді, коли прийде між тими чинниками до згоди. А щоби до цього прийшло, треба завести такий лад, який був би проти цього, щоби користи з машинових уліпшень і масової продукції йшли головно до кишень капіталістів і збільшали їх дивіденди. Як капіталіст так і робітник мусять бути однаково заінтересовані в промислі й свої інтереси розділити так, щоб обиди сторони були задоволені. А до цього можна дійти шляхом обопільного порозуміння.

Господарська руїна, до якої довела капіталістична система, заставляє тепер і самих капіталістів інакше розуміти відносини капіталу до робітника. Дотого й уряд настає на те, щоби був тісніший звязок між капіталом і працею, відносини між промисловцем і робітником уважати як свого роду спілку. Чи до цього прийде, про це ще завчасу говорити. Але треба признати, що робітник зачинає таки приходити до чимраз більшого слова. Підноситься загальна кампанія проти „светшапс". За кращі умовини праці й поліпшення стоять теж визначні промисловці. Отже на шляху робітничої еманципації видно новий поступ. А від робітничої солідарности й зорганізованости залежатиме остаточна побіда, себто такий порядок, який гарантуватиме головну частину прибутків праці, а не капіталови.

В. Р.

ЩЕ ОДИН ПРЕТЕНДЕНТ НА ГЕТЬМАНСЬКУ БУЛАВУ

(Оригінальний допис з Европи).

Алеж щастить нашій многострадальній Україні! „Скільки політиків! Бідний народ!"— писав ще 1919 року поет Олесь з приводу „українських Ллойд-Джорджів", які всяким способом руйнували українську справу за кордоном самі в той час, коли українська армія до останньої каплі крови боролася за кожну пядь української землі.

„Свобода" вже писала про „високу політику" пана Скоропадського в Польщі, в Румунії, в Англії та на Угорщині. „Дідичний гетьман" уже має навіть „наслідника трону", Данила Скоропадського, якого портрет уміщений в останньому числі лондонського „Інвестиґейтора".

Але, здається, в самій Німеччині шанси п. Скоропадського при владі Гітлєра не стоять високо. Бо Гітлєр має другого претендента на гетьманський уряд на Україні. Це не хто інший, як пан Полтавець-Остряниця, малоросійсько-шараварний „гетьман козацької України". Читач може навіть засміється. Мовляв, яка нісенітниця: якийсь там пройдисвіт з темним минулим в ролі гетьмана України! Але сміятися зарано (чи може запізно?).

Треба читати гітлєрівську пресу, щоб бачити, що п. Полтавець недармо крутився ще від 1920 р. між прихильниками пана Гітлєра. Недармо він брав участь також у повстанні Гітлєра 1923 року в Мінхені. Полтавець діждався „слушного часу". Він — інтимний приятель відомого Альфреда Розенберґа, правої руки Гітлєра в закордонній політиці. Розенберґ уже тепер неофіційно веде німецьку заграничну політику, завтра він може стати німецьким міністром закордонних справ.

В світогляді Розенберґа-Гітлєра Україна займає певне місце. Німецькі фашисти мріють про новий Дранґ нах Остен (натиск на схід). Розенберґ писав ще 1927 р. в своїй книжці „Дер Цукунфт веґ айнер дойтшен Авзенполітік" (Майбутній шлях німецької закордонної політики), що Німеччина має разом з Україною знищити Польщу так, що Німеччина малаб спільну границю з Україною. **Гітлер просто пише, що цілий Схід Европи, населений „меншевартними народами", як Поляки, Українці, Росіяни, має стати тереном для німецької кольонізації.** Розенберґ у своїй книжці пояснює Німцям, що **Україна малаб дуже велике значіння для німецької торговлі, а зокрема для експорту машин та технічних продуктів.**

Можна булоб тільки радіти, що є в такій великій державі, як Німеччина, політичні діячі, котрі ставляться прихильно до української справи. На жаль, тішитись зарано. До цього висновку нас приводить ближче ознайомлення з тими людьми та ідеями, які панують тепер в німецькій політиці. Недавно вийшла в Люксембурґу, в Бельґії, брошура Т. Кремера „Блют Мерц" (Крівавий березень). Кремер пише на ст. 39 про „гетьмана України" Полтавця, який „знаходиться в найближчому звязку з Альфредом Розенберґом, що окрім інших функцій займає ще уряд „шефа української секції" в Брунатному Домі...

В Брунатнім Домі стверджують, що „Полтавець-Остряниця є той, кого національ-соціялісти висувають як гетьмана України".

Але не треба шукати відомостей про „гетьмана" Полтавця аж за границями Німеччини. В самій брошурі А. Розенберґа маємо досить фактів про цього пана.

На сторінці 80 своєї книжки Розенберґ пише, що Скоропадського Українці вважають за непевного щодо його національних переконань і що „переважна частина українських селян та козаків хоче самостійної України з слабким договірним станом між Північю та Півднем... На чолі цієї активної групи стоїть бувший ґенеральний писар гетьмана Скоропадського, вибраний 1926 року **величезною частиною української еміґрації** та представниками з самої України (?), гетьман полковник Полтавець-Остряниця". (Полтавець-Остраниця). Отже — габемус папам! (маємо папу).

Очевидно Українці в Европі та в Америці міцно спали, бо лише від п. Розенберґа довідались, що вся Україна „вибрала" собі: Полтавця за гетьмана... Але пан Розенберґ інформує далі. На ст. 96 своєї книжки він пише про того самого Полтавця:

„Як попередно сказано, українське вільне козацтво невтомно працює в боротьбі проти большевизму; провідники за кордоном, між якими можна вважати за найенергічнішого й певно за маючого найбільші вигляди, вибраного 1926 року гетьмана Полтавця-Остряницю (він походить з гетьманського роду Остряниць з міста Остра), цілком свідомо навязують на історію 17-го століття і заявляють, що їх мета — це є цілковита самостійність українського народу від Москви".

Отже нема сумніву: Розенберґ висуває наперед нікому невідомого на Україні пройдисвіта, якось Полтавця „з гетьманського роду" Остряниць" (хоч такого „гетьманського роду" українська історія не знає) й доказує Німцям та цілому світові, що цей панок є найповажніший претендент на український булаву...

Скаже дехто: нехай собі німецькі націоналісти тішаться своїм „українським гетьманом" Полтавцем, одначе український нарід не хоче й чути про нього. Але треба бути дуже обережним з цими „панськими жартами". Хто чув до 29. квітня 1918 р. про „українського діяча" Павла Скоропадського? Знали його як багатого поміщика, знали його родича, члена російської державної думи, теж Скоропадського, який виступав у російським парляменті з промовами, доказував, що Українці не треба рідної мови в школі. А дивіться, що вийшло: німецькі генерали дали Скоропадському булаву, й він так запанував на Україні, що аж Дніпро почервонів від української крови.

Німеччина цісаря Вільгельма, як і Німеччина Адольфа Гітлєра, не потребує сильної, незалежної України. Тому то німецькі політики не звертали уваги 1918 року на українські народні сили, а вибрали собі, за спільника безвольну ляльку — пана Скоропадського. Тепер п. Розенберґ має в кишені „гетьмана України" — Полтавця, якого він реклямує як єдиного поважного кандидата на гетьманський уряд. Розенберґ та Гітлєр не питають думки Українців про Полтавця, як не питали Айхгорни та Муми в Києві про Скоропадського, ставлять усю Україну **перед доконаним фактом.**

Проти такої неправної опінки ввесь український нарід протестує, мусить протестувати! Нехай знають закордонні пани, що українська нація досить зріла політично на те, щоб вибрати собі провідників з **власної волі** й що нові спроби накинути нам фальшованого гетьмана можуть скінчитися значно сумніше й для самої Німеччини, ніж це було 1918 р.

ПРОТЕСТ ПРОТИ НАКЛЕПІВ Д-РА НАЗАРУКА.

Від Філії Українського Центрального Комітету наддніпрянських еміґрантів львівське „Діло" дістало до поміщення такі рядки:

Ми — українська наддніпрянська політична еміґрація, зібрана дня 11. VI. ц. р. на Надзвичайних Загальних Зборах львівської філії Укр. Центр. Комітету, познайомившися з напастями й наклепами, киненими колишнім міністром У. Н. Р., д-ром О. Назаруком, у газеті „Нова Зоря", ч. 34 з дня 14. V. 1933 р., на нашу Батьківщину, а зокрема на українське військо, яке по геройськи три роки боронило Україну перед московським наїздом, підносимо рішучий протест проти такого пониження української чести й чести українського війська. Це нечувана в ніякій іншій нації річ, щоби редактор якоїсь газети завжився оплювувати більшість своєї нації! Не дивуємося таким людям, як д-р Назарук, у яких, по словах пок. В. Липинського, „довголітня політична розпуста й мандрівки по ріжних політичних партіях виснажили всю віру, всю ідейність, дисциплінованість, товариськість і оставили в душі тільки згарища, повні злоби, заздрости, перфідії й звичок до політичного крутійства", але дивуємося, що знайшлась „українська" газета, ще й „християнська", яка замісць слів мира, любови, зрозуміння й вирозуміння знайшла для „братів" тільки ненависть і погорду. Таким поступованням не будується єдности нації, а тільки копається безодню між її окремими частинами.

Проти цього цькування одної частини нації на другу підносимо свій голос протесту, сподіваючись, що кожний чесний український патріот у Галичині відмірить п. Назарукови йогож таки мірою — погордою й презирством.

За Управу Філії Українського Центрального Комітету у Львові:

Олександер Кузьмінський,
полк. ґен. шт., голова;
Володимир Дорошенко,
заст. голови.

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

НЮ ЙОРК, Н. Й. Відділ 204 повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в четвер, 6. липня, в год. 8:15 ввечір, в гали укр. правосл. церкви, 334 Іст 14 ул. Члени, котрі на збори не являться та не вирівнають своїх залеглих вкладок, будуть в біжучім місяці суспендовані. — М. Близнак, секр.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

НАЙВАЖНІШІ СПРАВИ.

Перші сторінки американських ґазет з пятниці, 30 червня, подають між найважнішими справами вістки про кулачну бійку між Карнерою й Шаркієм. Нарівні з цею новинкою стоять вісти з економічної конференції в Лондоні та вісти з переслухання банкового комітету сенату у Вашинґтоні.

Щойно за Карнерою йдуть такі „другорядні" справи, як боротьба між німецькими національними соціялістами й німецькими націоналістами, рішення американського уряду про ціни на пшеницю, справа кандидатури на мейора найбільшого міста в світі, справа водної сили ріки св. Лаврентія, і т. п.

ГОСТИННИЙ ВИСТУП... ПОЛІСМЕНА.

Перед повітовим судом повіту Вестчестер у Гвайт Плейнз, стейті Ню Йорк, ставали обжаловані за грабіж автомобілів два молоді чоловіки. Вони признавалися, як зробили „голдоп" на двох полісменів, з котрих один був перебраний за жінку. Чи можна дивуватися їх помилці, коли в тому самому суді ставав на суд 28-літній полісмен Додлі Геров і признався перед судом, що у вільних від урядування хвилях він зробив „голд-оп" на одну газолінову стацію та заграбив 52 доляри?

ЗА ТІЛЕСНУ КАРУ.

Д-р Рос Стеґнер, професор психольоґії у Висконзінськім університеті, говорив у своїм відчиті про відносини між родичами й дітьми, виголошенім у Шікаґо на зборах Товариства для Суспільних Розслідів, що саме лаяння дитини викликує звичайно більше обурення в людини ніж тілесна кара.

Таксамо батько або мати, які звичайно держать діти гостро, викликують у них меншу ворожнечу, ніж ті родичі, які звичайно заховуються ніжно, а поступають строго тільки вимково.

ІНТЕЛІҐЕНЦІЯ И ПОСТУПОВІСТЬ.

На цих самих зборах один укінчений студент Шікаґовського університету предложив висліди своїх розслідів над звязком між інтеліґенцією та поглядами на ріжні життєві справи.

Розсліди нібито доказують, що старші студенти відносяться ворожо до прогибіції, прихильно до контролі уродин та пацифізму, а невтрально до комунізму й питання існування Бога.

Студентки відносяться назагал прихильніше ніж студенти до прогибіції. Звичайно між ними є більше віруючих.

Студенти-Жиди звичайно більше лїберальні до цих питань, католики найбільше консервативні, а протестанти по середині.

ХОТІЛИ ЛІКУВАТИ ВСІ НЕЩАСТЯ СВІТА.

У Шікаґо відбувалася цими днями конвенція прихильників „технократії", які від якогось часу наробили в Америці великого шуму своїми плянами поладнати всі лиха світа відданням проводу в усіх світових справах вправленим експертам.

Коли говорив Говард Скот, директор „технократії", частина делеґатів покинула конвенцію, обурена на лектора за те, що він нібито радив завести в світі порядок хочби силою.

Скот запевняв, що його не зрозуміли, але це нічого не помогло, і конвенція розбилась.

Інша річ говорити про одиноко добру дорогу, а інша — держати єдність прихильників щодо думки, котра саме дорога одиноко добра.

Г. КРАШАНКО.

НЕ ХОЧЕМО ЧУЖОГО!

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ.
(княжий вік).

—о— (12)

Думки, що зразу безладно клубилися, стали плисти щораз більше доладно. З одної виплинала друга, з другої третя, четверта й дальші! Прийшла така, що такий багатир, більший як сам князь, своєї доньки, ще й так гарної, такому малому бояринови з неприступного ліса хіба не дасть. Аж від тої думки метушня в душі Стефана потахла і він уснув.

Другої днини Стефан Беньно сів на коня, свиснув на собаки і поїхав до Бенькова. Його двір був, як всі інші боярські двори, деревяний і укріплений. То був деревяний замок, обведений валом і частоколом. Стояв у лісі на скалистім холмі.

Люди розказували, що під деревяним замком був ще другий, викуваний у скалі. Казали, що про вхід до того підземелля і вихід десь далеко в лісі знає все тільки одна особа з родини. Коли раз Половці заволоділи замком, то крім пару коней і коров не знайшли живої душі. І собак не було. Також не знайшли нічого такого, що виплатилось би їм узяти. Все те щезло під землею і по відході Половців назад, вийшло наверх.

До замку вели перші ворота з деревляною вежею над ними. Далі ішлося шийкою проміж двома валами до других воріт і ними на подвіря. По середині стояв двір, збудований з великих, грубих кльоців модрини. Таких дерев, які дали матеріял на беньківський двір, пізніші ліси вже не бачили. То мабуть були перші, що там росли від народин землі. Тепер ті кльоци були такі тверді, що топір не ймав їх, і щербився як на камени. Хоч той двір стояв сотні літ, був цілий і здоровий. Лиш місцями почорнів. Вікна, очевидно без скла, в зимнім часі затулювалися віконницями. Двері були низькі. Взагалі ціла будівля була з дуже давніх часів.

В тім дворі жила мати Стефана. Була з якогось далекого поганського княжого роду. Батько Стефана привіз її до Бенькова поганкою, і щойно у себе охрестив її. Окремий піп, найманий для неї, вчив її віри Христової. Люди казали, що разом з нею старий Бенько привіз до свого замку величезні скарби.

Коли її муж помер, брати мужа хотіли дати їй і її синови опікуна. Було їх три. Приїхали з великим почотом і зупинилися під замком, бо ворота були замкнені. З воріт вийшла до них жінка по мужески одіта. Була в шкірянім кафтані, покритім сталевою лускою, в шоломі на голові, з мечем і топірцем за ременем і з дитиною на руках. Станула перед дядьками дитини і спитала, чого вони приїхали. Коли сказали їй, що хочуть дати дитині опікуна, вона голосно зареготала, кажучи:

— Я могла би бути опікуном всіх вас трох і всіх ваших дітей. Інша опіка, як моя, вашому братаничеви не потрібна. Як треба буде, то й на війну поведу моїх отроків.

— Закон за тобою, — сказав один з них, що пізніше став епископом. — Не хочеш, то не будемо напихатися... Чи й погостити нас не схочеш?

— Так було відразу говорити, що ви до мене в гостину. Прошу до хати!

Коли погостила їх, вони відїхали і більше до її домашних справ не втикалися. Вдовоніла, що сина виховує не на поганина, а на лицаря у вірі його батька, позволили їй робити зі Стефаном, що сама схоче. Ганна господарила ліпше, як всі її сусіди. Своїм челядь, ціле господарство держала в залізній руці. Як треба було, то сідала на коня і їхала до княжого, чи до епископського суду. Як треба було, то й повела свою збройну силу на свого ворога. Всі подивляли її, всі боялися ту войовничу, та не напасливу жінку оскорбити.

Коли один боярин заїхав був шмат її землі на промежині, то вона поти полювала на нього, аж впав у її руки. Сховала його в потайних льохах під замком. Випустила аж тоді, коли з шістьма ручителями поклявся їй, що вже більше кривдити її не буде і не буде мститися.

Вязнений нею боярин, вийшовши на волю, не лиш не мстився і не кривдив її, а по вуха залюбився. Хотів з нею оженитися. Вдова відповіла йому, що там, відки вона родом, вдовиці ішли разом з небіщиками мужами на костир. Як для дитини лишали їх при життю, то мусили присягати, що вдруге не віддадуться. Вони рахувалися так, наче би для світа вже вмерли.

Вдова не жадала і не хотіла того, щоби син все держався її спідниці. Коли підріс, вона сама висилала його в світ, щоби розглянувся між людьми і навчився чогось. Тепер, коли він з тої мандрівки вернувся, головним її бажанням була невістка. Сама не знала, на яку звернути його увагу. Потерпала, щоби син не вибрав собі і до хати не привів якої негідниці.

Здивувалася стара Ганка, почувши перед ворітьми суремку сина, котрому щойно висилала ліпший одяг, бо дядько владика доніс був їй, що син якийсь час посидить у нього.

— Чи може там хто обидив тебе, що ти так скоро відійшов від них? — спитала.

— Ніхто не обидив, — відповів. — Навпаки, всі дуже сердечно гостили мене. Дядько владика і дядько Жихор. Сердечний був для мене приятель небіщика тата, сталий лицар Борота. Дуже сердечно гостив мене у себе другий приятель тата, боярин Завада.

Лице мами насупилося. Вона знала, що Завада має небезпечно гарну доньку. Вона спитала:

— Ти був у Завади в хаті? Яким способом? Чого? -

— Запросив мене сам. Коли я був у Вишни в монастирі і там балакав з обома дядьками, надійшов той Завада. Очевидно, я познакомився з ним. Запросив мене до себе. Другої днини прийшов мій одяг і я з дядьком поїхав до Завадова.

— Ну? — спитала мама, пильно призираючися синови.

— Ну? — спитав собі син, не розуміючи питання мами.

— Як там тобі сподобалося?

— Там? Тільки люди. Сам старий Завада, його син Святослав, його донька Ірина. Отся найбільше. Гарна дівчина... Прегарна.

(Дальше буде).

ПРОТОКОЛ

З XVIII. КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНЬОГО СОЮЗА

що відбулася в Дітройт, Міш., в днях 15—20 травня 1933 року.

(2)

ПЕРШИЙ ДЕНЬ КОНВЕНЦІЇ.

НОМІНАЦІЯ І ВИБІР ПРЕЗИДІЇ.

Ставлення кандидатів і вибір конвенційного предсідника.

Олексій Шаршонь, делеґат відділу 1-го, вносить, щоби кандидатом був Антін Пашук, делеґат відділу 62. Це внесення формально поперто.

Григорій Євусяк, делеґат відділу 70, номінує кандидатом адвоката О. Е. Малицького, делеґата відділу 364. Цю номінацію формально поперто.

Віктор Осухівський, делеґат відділу 282, номінує Володимира Цісика, делеґата відділу 200. Внесення поперто.

Михайло Баглай, делеґат відділу 22, номінує Омеляна Ревюка, делеґата відділу 25. Внесення поперто.

А. Пашук, О. Е. Малицький, і Володимир Цісик номінацію приняли; О. Ревюк номінації не приняв.

Вислід голосування.

А. Пашук отримав 82 голоси, О. Е. Малицький 132 голоси, В. Цісик 37.

Предсідником конвенції зістав вибраний адвокат О. Е. Малицький.

Номінація і вибір першого заступника предсідника.

Делеґат відділу 35, Іван Пеленський, номінує Дмитра Капітулу, ділеґата відділу 7. Внесення поперто.

Делеґат відділу 299, о. Стефан Мусійчук, вносить номінацію Володимира Цісика, делеґата відділу 200. Внесення поперто.

Делеґат віділу 70, Григорій Євусяк, номінує Франка Янковського, делеґата відділу 338. Внесення поперто.

Делеґат відділу 316, Дмитро Братусь, номінує Івана Пеленського, делеґата відділу 35. Внесення поперто.

Делеґат відділу 22, Михайло Баглай, номінує Омеляна Ревюка, делеґата відділу 25. Внесення поперто.

Делеґат відділу 20, Іван Чайківський, номінує Івана Бека, делеґата відділу 63. Внесення поперто.

Вислід голосування.

Д. Капітула отримав 64 голоси, В. Цісик 71, І. Пеленський 26, Ф. Янковський 30, О. Ревюк 33, І. Бек 37 голосів.

Першим заступником предсідника конвенції зістав вибраний Володимир Цісик, делеґат відділу 200.

Номінація і вибір другого заступника предсідника.

Делеґат відділу 155, Іван Ваверчак, номінує Дмитра Капітулу, делеґата відділу 7. Внесення поперто.

Делеґатка відділу 36, Софія Гунька, номінує Михайла Бінашевського, делеґата відділу 217. Внесення поперто.

Делеґат відділу 337, Петро Семенків, номінує Антона Пашука, делеґата відділу 62. Внесення поперто.

Делеґат відділу 316, Дмитро Братусь, номінує Івана Пеленського, делеґата відділу 35. Внесення поперто.

Делеґат відділу 274, Теодор Сенедяк, номінує Юрія Присташа, делеґата відділу 230. Внесення поперто.

Делеґат відділу 267, Константин Дідух, номінує Івана Годованця, делеґата відділу 305. Внесення поперто.

Делеґат відділу 96, Дмитро Василик, номінує Павла Шпікулу, делеґата відділу 53. Внесення поперто.

Делеґат відділу 200, Володимир Цісик, номінує Теодора Малігловку, делеґата відділу 57. Внесення поперто.

Д. Капітула, А. Пашук і П. Шпікула номінації не приняли.

Вислід голосування.

Михайло Бінашевський отримав 31 голосів, Іван Пеленський 99, Юрій Присташ 10, Іван Годованець 10 голосів.

Другим заступником предсідника зістав вибраний Іван Пеленський, делеґат відділу 35.

НОМІНАЦІЯ І ВИБІР КОНВЕНЦІЙНИХ СЕКРЕТАРІВ.

Номінація на першого секретаря.

Делеґат відділу 292 номінує Дмитра Галичина, делеґата відділу 204. Внесення поперто.

Делеґат відділу 121 номінує Миколу Сеника, делеґата відділу 45. Внесення поперто.

Делеґат відділу 112 номінує Миколу Буська, делеґата відділу 102. Внесення поперто.

Вислід голосування.

Дмитро Галичин отримав 184 голоси, Микола Сеник 22, Микола Бусько 10 голосів.

Першим секретарем конвенції зістав вибраний Дмитро Галичин, делеґат відділу 204.

Номінація і вибір другого секретаря.

Делеґат відділу 1 номінує Михайла Бунду, делеґата відділу 263. Внесення поперто.

Делеґат відділу 126 номінує Івана Лисака, делеґата відділу 76. Внесення поперто.

Делеґат відділу 267 номінує Івана Годованця, делеґата відділу 305. Внесення поперто.

Делеґат відділу 200 номінує Теодора Малігловку, делеґата відділу 57. Внесення поперто.

Іван Лисак номінації не приняв.

Вислід голосування.

Михайло Бунда отримав 9 голосів, Іван Годованець 140 голосів, Теодор Малігловка 36 голосів.

Другим секретарем зістав вибраний Іван Годованець, делеґат відділу 305.

По виборі президії головний предсідник візвав президію заняти місця і переводити дальше програму 18 конвенції У. Н. Союза.

Вибраний для переведення конвенційних нарад предсідник, О. Е. Малицький, дел. 364 відділу, перебрав від старого предсідника У. Н. Союза дальший провід конвенції та в своїй короткій промові висказав щиру подяку за довіря, яке конвенція йому виявила, вибираючи його головою конвенції. Дальше зазначив, що кождий член У. Н. Союза повинен почуватися гордим, що йому припала честь бути заступником свого відділу на цій конвенції. Тому то обовязком кождого делеґата є сповнити совісно ту задачу, яку наложив на нього його відділ, а тимсамим і ціла наша орґанізація. Обовязок той може бути сповнений лише тоді, коли ми будемо всі рішати совісно, розумно, річево та розважно, маючи все на увазі добро і користь нашої орґанізації. Накінець предсідник звернувся до всіх присутніх делеґатів з горячим зазивом, щоби всі співпрацювали в тім напрямі, щоб ця конвенція оправдала ті надії, які наше членство на неї покладає.

Після цеї промови предсідник покликав двох впорядчиків, а саме Л. Бачинського, дел. від. 281, і М. Колодія, дел. від. 108, зазначуючи, що обовязком цих двох делеґатів буде держати якнайкращий порядок підчас нарад.

На першу точку нарад прийшла справа відкинених делеґатів, а саме виринуло питання, чи впустити на галю відкинених делеґатів. До слова зголошується делеґат 62 від., Пашук, та радить, щоби допустити їх на галю. Такі делеґати, яких є тільки кілька, певно не пошкодять, а делеґати будуть мати нагоду довідатися від них докладно про причину їх відкинення. Він опрокидує таке пояснення § 26 статута, яке подала Верифікаційна Комісія, що, мовляв, коли відділ не ухвалив реформи, то вже делеґат такого відділу не може бути допущений на конвенцію. Як ми маємо поступати відповідно до демократичних засад, то будьмо демократами, і поступаймо відповідно до Божого і людського права. В нашій орґанізації всі члени мають однакові права і тому треба всіх однаково судити. На запит предсідника, чи делеґат 62 відділу має якісь спеціяльні повновласти заступати делеґатів відкинених відділів, делеґат завляє, що він таких повновластей не має, але як член Союза він почувається до обовязку це сказати. В дальшій дискусії над тою справою О. Ревюк, дел. 25 відділу, підносить, що найважнішою справою є те, що статутова конвенція може бути законною тільки тоді, коли на ній засідають правно вибрані, законні делеґати. Тому він ставить внесок, щоби президія покликала одного члена Верифікаційної Комісії, який дав би причини відкинення кождого делеґата зосібна, покликаючи даного делеґата для переслухання його справи перед конвенцією. Тоді доперва конвенція зможе рішати, як поступати з даним делеґатом.

Гол. радний Питляр годиться з внеском О. Ревюка, але бажає додати, що підчас вирішування справи відкинених делеґатів всі вони повинні бути присутні на галі.

Гол. фін. секретар Р. Слободян голоситься до слова в справі формальній і каже, що Питляр, яко головний урядник У. Н. Союза, не має права ставити ніяких внесків.

Внесок О. Ревюка, попертий дел. відділів 163 і 345, піддано під голосування і він перейшов більшістю голосів. Проти внеску не було нікого.

Внесок делеґата 238 відділу, щоби не допустити на галю нікого з непризнаних делеґатів, аж доки їх справа не буде вирішена конвенцією, сам делеґат відтягнув, згодившися з внеском Ревюка.

Згідно з запавшим внеском член Верифікаційної Комісії насамперед вияснив причину відкинення делеґата відділу 14, а саме: більшість членів 14 відділу не є членами Союза, хоч параґраф 247 статута виразно зазначує, що не можна принимати членів до відділу, якщо вони не є членами Союза.

Дел. О. Ревюк піддає думку, щоби переслухати по порядку пояснення від Екзекутивного Комітету, Верифікаційної Комісії, а потім від самого делеґата відкиненого відділу.

Гол. рек. секретар І. Каштанюк, покликаний президією до слова, пояснив ті причини, якими руководилась Екзекутива у відкиненню делеґата 14 відділу. Причини були такі: 14 від., який носить назву „Буковина", начисляє тепер 150 членів, з яких тільки 50 є Союзовцями. Як йому відомо, недавно принято до цього товариства нових 16 членів, і жаден з них не зістав членом Союза. Тимсамим відділ не виконував постанови § 247 статута, який є проти такого поступовання. Хоч головна канцелярія дістала від 14 від. письмо, в якім назначується, що члени того відділу є членами Союза, та що товариство „Буковина" є зовсім осібним тілом, то всетаки є певні докази, що це не відповідає правді. Наприклад, на листах цього відділу є виразно надруковано в заголовку, що „Буковина" і 14 відділ є одно і тесаме. Цей відділ є звичайно відділом тоді, коли треба посилати на конвенцію делеґата. Друга причина є та, що відкинений делеґат цього відділу був вибраний заразом і делеґатом на конвенцію У. Р. Союза, яка відбувається якраз тепер у Филаделфії.

Відкинений делеґат 14 відділу, Бартків, опрокидує закиди і каже, що хоч він не дістав справедливого вирішення від Екзекутиви ані від Верифікаційної Комісії, то однак він певний, що конвенція, яка для всіх Союзовців є найвищим законодатним тілом, не буде руководитися ніякими дискримінаційними репресіями, але осудить його справу справедливо. Однак зазначує далі, що якеб рішення не запало, то відділ 14 не зрезиґнує зі своїх прав і буде їх доходити відповідними дорогами. Не можна тепер твердити, що 14 відділ є нелеґальний, бо коли роками він був леґальним, то й тепер не зайшла ніяка зміна, щоби його інакше судити. 14 відділ від самого початку свого істнування називався „Тов. Буковина". Делеґати того відділу були признавані леґальними делеґатами на попередні конвенції, хоч обставини від того часу не змінилися. Коли делеґат нашого відділу є нелеґальний тепер, то він був нелеґальний і на попередній конвенції, а тимсамим ціла конвенція була нелеґальна. Є багато в Ню Йорку таких відділів, які істнують на тих самих основах, що й 14 відділ, от хочби 130, 144, 361, 117, 66 і інші, а всетаки делеґати таких відділів є признані. З цього можна вносити, що одних трактується людяно, а других репресивно та відповідно до вподоби. Дальше він заперечує, що уряд Союза міг мати якісь докази на те, що, мовляв, члени відділу не є членами Союза. Він каже, що кождої хвилі може предложити витяг протоколу тих зборів, на яких відбувся вибір делеґата, а в якому зазначено виразно, що тільки Союзові члени були на тих зборах та вибирали делеґата. Про це головна канцелярія була повідомлена.

Гол. рек. секретар І. Каштанюк обстоює висказані передтим закиди та додає, що 14 відділ повинен вже давно бути розвязаний, а як цього головна екзекутива не зробила, то тільки тому, що жалувала деяких членів, які льояльно відносилися до Союза. Ми не хотіли, щоб пропали їх гроші, які вони довгими роками складали до того відділу, чи властиво до товариства, на свій бенефіт. Дальше каже, що він має докази, що якраз таких льояльних членів заряд цього відділу переслідує, так, що навіть дійшло до того, що багато членів з цього відділу приносять свої вкладки впрост до головної канцелярії.

Гол. фін. секретар Р. Слободян піддержує закиди, зроблені Каштанюком, та зазначує, що делеґат 14 відділу належить якраз до тої партії, яка багато говорить про демократію, але сама поступає автократично і по диктаторськи. Якими методами вони послугуються, хай посвідчить те, що делеґати чули від Барткова. Він заявив, що готов піти навіть на такий крок, як уневажнення конвенції, щоби доходити своїх здогадних прав.

Дел. 25 відділу ставить внесок, попертий делеґатом 279 відділу, щоби конвенція У. Н. Союза, яка переслухала Екзекутиву і делеґата 14 відділу та прийшла до переконання, що 14 відділ і товариство „Буковина" є одно і те саме тіло, відкинула того делеґата. Внесок перейшов більшістю голосів.

Дел. 259 відділу піддає гадку, що, відкидаючи делеґатів, ми повинні бути обережними і справедливими та старалися по можности допустити всіх делеґатів на конвенцію, коли цьому не стоять якісь дуже важні причини на перешкоді.

Член Верифікаційної Комісії подає причини щодо відкинення делеґата 163 відділу і зазначує, що цей відділ переступив § 21 статута, відкинувши бальот у справі референдум над реформою без голосування.

Гол. рек. секретар І. Каштанюк підтверджує повище поданий закид та зазначує, що відповідно до статута відділ був обовязаний відголосувати справу реформи без ріжниці, чи члени булиб заявилися за чи проти. Одначе відділ замісць сповнити свої повинности, послухав летючки Питляра, яка доражджувала відкидати бальоти в справі референдума над реформою У. Н. Союза. Коли вже відкинено делеґата, тоді відділ прислав до головної канцелярії письмо, в якому було зазначено, що попередній секретар того відділу мильно подав відпис протоколу зі зборів, на яких була обговорювана справа реформи. Бо у відписі протоколу секретаря було подано, що голосування над реформою не було зовсім, в той час, коли таке голосування в дійсности відбулось і члени заявилися проти реформи. Маючи два ріжні заподання від одного і того самого відділу, головна канцелярія не знала, котрому має вірити, і на тій основі відкинула делеґата.

Дел. 163 відділу пояснює повищі закиди та підтверджує правдивість цеї заяви, в якій було зазначено, що відділ голосував проти реформи, а що попередній секретар відділу зробив замішання через мильне подання фактів, то цьому новий заряд відділу ані делеґат не винні.

Предсідник Союза Мурашко зазначує, що властиво відділ не зробив такого великого промаху через те, що не голосував за або проти реформи, а таким поступованням він створив для нас третє питання: чи такої справи не повинна би рішати конвенція?

Делеґати відділів 142 і 301 заявляються за те, щоб приняти делеґата відділу 163, з тої причини, що помилка зайшла зі сторони попереднього секретаря відділу.

На внесок делеґата 252 відділу, попертий делеґатом 345 відділу, узнано делеґата 163 відділу леґальним та принято його на конвенцію.

(Дальше буде).

В. Кедровський.

БОРОТЬБА З ПОГРОМАМИ НА УКРАЇНІ

(8)

2. Близьких свояків бунтівників треба забирати як закладників і поміщати в концентраційні табори.

3. Села, які підпомагають бунтівників постачанням коней, підвод і дають військову поміч, попадають у виїмковий стан і на них накладається отсі кари: а) конфіската припасів живности, б) грошева контрибуція, в) конфіската майна, г) бамбардування села, д) цілковите знищення села.

4. Припоручаю начальникам тилу й усім представникам совітської влади зробити спис сіл, контрреволюційних гнізд, і переводити в них повищі міри.

5. Рівночасно з придушенням контрреволюційних повстань приказую начальникам тилу приступити до роззброєння населення.

6. Приказую безпроволочно брати закладників у цих місцевостях, де підготовлюється буржуазне повстання. Закладників брати з багатого й впливового населення, підозрілого в помочі бандитам. (На Україні всяке невдоволення і протести селян проти накиненої їм з московського центра чужої їм влади вважається контрреволюцією і „буржуазним повстанням". В. К.).

7. Закладників треба відправляти в найближчий військовий штаб, в чрезвичайку, або в революційний трибунал для суду над ними.

8. Припоручаю сповістити населення, що вразі участи селян у повстанню проти комуністів (розумій: проти присланого з Москви на Україну бюрократичного шумовиння.—В. К.), або взагалі в якійнебудь ворожій акції проти совітів, закладників розстрілюється.

Страшний голод на Україні, хіба це не погром українського населення? Соціялізація землі українського селянства, зруйнування всіх селянських господарств, сотки тисяч висланого за межі України селянства, масові морди українських активних діячів, відібрання землі від селянства й скольонізування її ріжними національностями, щоб витворити на Україні „національні" райони й т. д. Цеж такий погром, якого Україна не переживала ще від татарських часів, від часів Великої Руїни та від часів знищення Запорозької Січи.

Це пригадую тут лише тому, щоб підкреслити, що не справедливо й необережно виділяти з загальної анархії та страшних жорстоких ексцесів лише жидівські погроми. Їх треба розглядати в звязку з загальною анархією та з розкладом життя на Україні. Тоді стане ясним, що жидівські погроми, не зважаючи на специфічний спадок з часів старої Росії, мали своє джерело також у тій анархії й сваволі ріжних окремих „спасителів" і ворогів України, над якими стратила контролю не лиш українська влада, але й інші, ворожі йому, керуючі чинники. Поруч з жидівськими погромами на Україні треба поставити також українські погроми, переведені московськими червоноармійськими та добровільними військами, а також погроми ріжних „отаманчиків" і „батьків" кримінального типу, від яких аж кишіло на Україні, та які називали себе в одному випадку „щирими Українцями", в другому випадку „большевиками", а іноді „спасителями Росії". Навіть ті, що формально були в складі української армії й пишалися ріжними допотопними, значно бутафорними уніформами „українського козацтва", нераз громили своїх же Українців й нераз доводилося від них ратуватися самим українським провідникам та політичним діячам. А немало чесних, свідомих українських патріотів, які вийшли на українську ниву ще в тих часах, коли маса спала на ній непробудним сном, загинули від руки ріжних „спасителів України".

Сам уряд УНР нераз почував себе в обіймах розбурханого моря анархії й не був певний не лише свого істнування, але й особистого життя своїх членів, будучи приготованим кожної хвилини впасти жертвою якогось відомого вже, або ще невідомого отамана, котрий до часу десь був у лавах української армії, але вже снував свої диктаторські пляни. Всі ті отаманчики, Махни, Григорієви, Біденки, Семесенки, Палієнки та інші кожної хвилини були готові перестріляти свій власний уряд, котрий „зраджував їх неньку Україну", бо не дозволяв їм вирізати всіх „чужинців на Україні", а за одним заходом і соціялістів та демократів Українців, що боролися з усякими проявами бандитизму. Великих зусиль та енерґії треба було положити українським провідникам, щоби загнуздати розбештану юрбу, щоби приборкати ріжну отаманію та їх анархічно деструктивні виступи уняти в певну систему й підчинити собі та стримати від страшних ексцесів.

Адже всі ті „батьки-погромники" не визнавали ніколи над собою авторитету ніякої влади й у ніякому питанню. Корилися вони лише силі, й то лише до якогось часу, щоби потім пімститися над тими, котрі загнуздували їх сваволю. Цей анархічний елемент властиво привів до загибелі всю українську армію, а з нею й саму українську державність поховав на довший час. Тому боротьба з ними завжди лежала не лише в інтересі жидівства, чи якої іншої національности, але й в інтересі самої української національно-державної ідеї, в інтересі самого українства. Коли урядови не вдалося вповні справитися з цим завданням, то, очевидно, причина лежить не в тому, як деякі жидівські діячі нерозсудно говорять і пишуть, що український уряд потурав антисемітизмови, а в тому, що взагалі в уряду не вистарчило сили справитися з загальною анархією та розкладом. Тут ми не будемо шукати причин цього й шукати винних у такому безсиллю уряду, а ствердимо лише самий факт, думаючи, що вся історія визвольної боротьби українського народу та підготовки до неї дадуть на це правдиву відповідь.

* * *

Коли українська армія верталась до Києва з Німцями, то вже тоді в ній загніздилася „отаманія", вже тоді з останків колись великої армії лишилися лише невеличкі ґрупи вояків, які були споєні міцно не так державно-національною ідеєю, як особистим спільним переживанням; споєні спільними невдачами, горем і радощами борців, які ввесь час заглядали смерти в очі. В тих ґрупах уже виробилися були свої ватажки, свої „батьки", яким маса вірила й за якими вона йшла. Вплив і значіння центральної та взагалі вищої команди, чи навіть уряду, в масах „синків" був незначний, бо він основувався виключно на відношенню до вищої влади самих „батьків". „Батьки" виконували лише ті накази вищої влади, які вважали для себе найліпшими. Отже багато наказів вищої влади й команди не лише в справах погромів, але й інших, навіть оперативно-боєвих, не були виконані й були зіґноровані. Уряд і сама військова влада не мали в себе в тих часах спеціяльної військової сили, якої можна булоб ужити для приборкання отаманії, котра вбільшости почула про якусь українську національну ідею щойно тоді, коли знайшлася в українських, чи українізованих частинах.

Крім того саме ставлення жидівських мас, не зважаючи на те, що більшість жидівських партій признала слушність українському національному рухови, було неґативне до українського руху. Жидівство в своїй масі бойкотувало український рух, бойкотувало українське військо, а натомісць можна було стрінути багато Жидів у лавах червоноґвардійців та на становищах комісарів. Для „батьків-отаманів" незрозумілим було, що ті Жиди стали поруч з Росіянами проти Українців як проти свого „клясового ворога", як проти „дрібно-буржуазної" влади, а не з національних мотивів. Тому злочинні елементи використовували це в своїй аґітації проти жидівства, як націоналісти, закликаючи розправитися „з ворогами Неньки України". Всіх противників жидівських погромів оголошувано „зрадниками свого народу" й коли то був уряд, то отамани відмовлялися його слухати, а коли то були окремі українські діячі, то їм грозив самосуд як „жидівським запроданцям". Це все треба зрозуміти, коли хочемо говорити про погроми на Україні й коли хочемо знайти правдивих винуватців погромів та справжню „вину" в погромах українського уряду й українських політично-національних діячів.

(Далі буде).

В НІЧКУ ЛІТНЮ ГОРЯЧУ.

Суне лавою хмара й небо закриває,
А місяць ткань сріблисту в поспіху збирає.
Розпняв її над світом і тіней клав на ній взори,
Як сонечко погасло й сховалось за гори.
Вмить літня ясна нічка вбралась у чорну кирею,
А тиша, як у церкві, нависла над землею.
Лиш потічок і річка тихесенько шепочуть,
А десь там за горами громи уже гуркочуть.
І заморгали в хмарах огненні рефлектори,
Ґрюкнули громи сильні, аж затряслися гори.
Хлюнув дощик рясненький, струмочками спливає,
Тай з зелені й квіточків куряви пил змиває.
Лоно землі плодюче кріпить дощик рясненький,
Буде худібці паша, а людям хліб біленький.
І пє воду землиця, тягне в себе, втягає,
Життям розкішним дише й легенько зітхає.
І ущух уже дощик, пірвалися всі хмари,
Тай десь у світ вандрують, як овечі отари.
Зза хмар виринув місяць на блакить ясну, чисту,
І почав знов над світом снувати ткань сріблисту.

Анастасія Рибакова.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

CONCERNING UKRAINIAN YOUTH.

I have been a constant reader of this paper, and especially of articles submitted to this particular column in reference to young Ukrainians and their organization.

This is my first contribution to this paper and the reason for my doing so is to comment on some previous articles.

In answer to Rev. Kovalchyk's article I am of the same opinion as Miss Bodnar, namely, that all the Ukrainian youth could not belong to the same club or organization due to religious or political differences. Disharmony would result in no time.

However, that is not my principle reason for writing this article. I wish to speak concerning young Ukrainians and their already existent organizations and those which are to be formed in the future. I am, to put it frankly, pessimistic about the whole situation unless a due change is brought about, because without this change these same clubs are just gatherings, where topics are discussed that do not ever approach anything that is Ukrainian or of Ukrainian origin. I hope then that I will not be misunderstood when I make the statement that the younger Ukrainian generation is slowly passing into oblivion. By that I mean that these organizations exist in name only. They lack that which is vital to any organization of this type. In other words, they lack this national spirit which is the heart and center of unity. I am in contact with several of these organizations which are Ukrainian in name only. The language itself is forgotten, many of the members were not even familiar with their mother-country, its history, or present political situation. Furthermore, a moral state of affairs existed which did not enhance the name "Ukrainian" in any way.

In conclusion I wish to state that any club or organization which can pride itself on its national spirit and which can create an atmosphere and reputation will gain the respect of those outside it. Then, and only then, will there be cause for such organization among our own people.

Bohdan Gura,, B.A.,
Newark, N. J.

—o—

ВРАЖІННЯ ЗІ ЗЇЗДУ ОДВУ.

Будучи учасником третього річного Зїзду Організації Державного Відродження України, можу поділитися з тими, що не були на зїзді, що я віднiс з тих нарад дуже гарне вражіння. Ми таки поступаємо в Америці вперед. Вчимося розумно й спокійно радити. Даємо добрий приклад молодому поколінню. І переконуємося на власні очі, що покоління не пропавше, як дехто думає. Ні, воно вже тепер засідає разом з нами до нарад і забирає слово та виявляє патріотичний запал, що дивує неодного старого.

Про все те можна було переконатися на Зїзді ОДВУ. Я бачу, що ми старші можемо бути спокійні за молодь, якщо виховуватимемо її в тім дусі, котрим повіває з такої патріотичної організації, якою є ОДВУ. З такою організацією і з молодю, вихованою в патріотичнім, боєвім дусі, добемося скоро і своєї державности.

Михайло Довгий,
Ню Гейвен, Конн.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Новий Клюб Молоді.

Дня 3. березня ц. р. відбулися збори молоді, на яких рішено заснувати клюб молоді під назвою „Американсько-українські Льви". Головою клюбу вибрано молодого адвоката, п. Миколу Гаврилка.

Отсей клюб влаштував дня 20. травня забаву в льокалі Українського Демократичного Клюбу під ч. 59 Сейнт Маркс Плейс. На забаву прибуло значне число молоді. З того видно, що клюб цей припав нашій молоді до вподоби.

Клюб цей старається притягати тут роджену українську молодіж до українських організацій. Члени клюбу це такі студенти, що вже покінчили високі школи, або вчаться в університетах і каледжах, студіюючи медицину, право, агрономію, журналістику і т. п. Ота молодіж хоче зорганізуватися, щоби таким робом допомогти теж боротьбі за визволення наших братів у старім краю.

Треба згадати, що до заложення цього клюбу найбільше прислужився адвокат Микола Гаврилко, котрий покінчив правничі студії в 1930 р. в Ню Йорку, відбув подорож до ріжних европейських держав, звидів рідний край і був свідком польської „пацифікації", а тепер відчинив свою адвокатську канцелярію.

Збори молодечого клюбу відбуваються кождого тижня в пятницю у льокалі Демократичного Клюбу.

Микола Завойко.

Віктор Ракоші.

ТАТАРСЬКИЙ СОС

Михайло Пашка, по званні решетар, мав хату, жінку, дочку та фрак. Колись не мав нічого. Насамперед прийшла жінка, після неї хата, потім дочка, а вкінці фрак.

Все це зовсім природне за виїмком фрака. Бо фрака не потрібує решетар, навіть коли хліб іще раз був такий марний.

Та одного дня Пашка покинув решетарство і вступив на публичний шлях життя. Та на публичному шляху життя може встоятися лише чоловік, що має фрак.

Публичне життя Пашки проходило так, що він у пиварнях і каварнях говорив про політичні справи, відвідував опозиційні збори та клюби. Там він так дуже запалювався, що як досі був страшно товстий, так тепер замітно впав на вазі. Як невдоволений опозиціоніст, втішався знаменитим здоровлям.

Помало впав на думку, що аби зовсім свобідно поводитися, мусить мати фрак.

Що його досі не приділили до ніякої депутації, приписував це лише цьому, що не мав фрака.

І він на свої іменини перелякав себе фраком, чудовим фраком на шовковій підшевці, якого певно, за виїмкою Вельського принца, ніхто в Европі не мав. Сам кравець зі сльозами розлучився з фраком, як його зготовив, та сказав, що тепер може спокійно вмерти, бо чогось подібного вже ніколи не створить.

Як відкривали портрет одного з наших опозиційних мадярів, а потім відбувався бенкет, Пашка надягнув фрак. Він був схвилювався наче дівчина, що вперше надягне довгу суконку.

⁂

Татарський сос це те, що людей, які беруть участь у бенкетах, не покидає від колиски до гробу.

Татарський сос це той, яким поливають рибу. Та звичайно ним поливають гостя.

Татарського сосу властники гостинниць так часто й так багато дають, начеб риби замість у воді, мали плавати в сосі.

Треба зазначити, що Татари не знають про той сос, що покутує під їх фірмою, тай ніякий Татарин ніколи навіть не скоштував такого сосу.

Риб є дуже багато. Бог подбав про тисячі й тисячі родів. Одначе кухарська фантазія не вміла нічого винайти, що могло б піднести смак риб. Нам подали би навіть кита в татарськім сосі, коли б його подавали, як подають пстругів у татарськім сосі.

І рибам і гостям надоїла вже ця одноманітність. Одначе риба німа наче гріб, а гість німий наче риба.

Такто татарський сос не покидає нас до смерти. Також мо не покидатиме наших внуків і правнуків, а як уже земля вистигне, то останній Ескімос на бігуні на останню вечерю їстиме останній шматок моржа — а мачати буде певно не в останньому татарському сосі.

Після того невеличкого відхилення певно ніхто не здивується, що одна точка згаданої вечері звучала так: „Лосось і пструг у татарському сосі".

Припадок хотів, що Михайло Пашка сидів біля мене з лівого боку. Вейтер почав послугувати від мого третього сусіда з правого боку, якогось пана, що мав голову наче булка, та підійшов до мене з рибою на полумиску й сосом.

На Пашку впав неспокій. Вейтер не дійшов був іще навіть до мене, а Пашка вже озвався до нього: „Слухайте, колиб ви мені фрак обілляли сосом, то будьте готові на двох позавушники".

— Прошу дуже, — відповів послугач чемно, з чого годі було зрозуміти, чи він обілле фрак сосом чи ні.

Потім він підступив до мене. Я взяв шматок пструга, а сосу не брав. Я вже давно скинув зі себе кайдани татарського сосу.

Послугач дивиться на мене, потім заглядає у сосієрку та виливає мою порцію зогри на діл на Михайла Пашку. Вона розлялася по ньому та сплила по ньому вниз. Ззаду не було з фрака ні трошечки чорного. Такого по мистецьки виконаного облиття я ще ніколи не бачив.

Підчас катастрофи Пашка сидів тихесенько, не ворухнувся. Ні риби, ні сосу не взяв. Вейтер, блідий неначе стіна, пішов далі.

Тоді Пашка звернувся до мене та, усміхаючися щасливо, сказав: „Як видно, я вийшов щасливо з татарського сосу. Себто погроза таки помогла".

— Якто, ви нічого не чуєте? — здивувався я.

— Що такого?

— Нещаснику, таж ви ззаду подобаєте на татарського хана.

— Що... як?... Що ви кажете?

— Що ви по шию в сосі.

— Не-мож-ли-во, — простогнав він.

Я вкрав шматок риби, застромив його на вилки та замачав до плечей пана Пашки. Потім показав я йому цей шматок риби.

— Прошу, сідайте лише — простогнав він якось так, начеб не знав що говорить. Воно здавалося, дуже вразило його, що хтось їсть рибу, мачану в плечі пенсіонованого решетаря. А потім Пашка нахмарився та почав божевільний монольог: „Чи маю встати? Чи не маю встати? Коли встану, сос стече на крісло, а тоді пропали й мої штани. Коли не встану, то сос висохне мені на фраку й уже годі буде його обшкробати... Та штанів я маю більше, зате лише один фрак... Зрештою я можу сказати, щоби мені принесли інше крісло... я встаю"...

З цими словами він хопився стола й помало, святочно підвівся.

Всі здивовано видивилися на нього: Чого хоче Пашка, коли ще ніхто не говорив?

А тимчасом татарський сос стікав поволеньки наче потічок із фрака та на кріслі перемінився в озерце.

Тоді мені до голови прийшла дяволська думка.

— Силенціюм для Пашки, — закричав я на ввесь рот. Решетар перелякався й упав назад на крісло, одначе озерце розприснулося на всі чотири сторони світа.

Я також перемінився в татарського хана, одначе не ззаду, а з лівого боку. Така сама доля стрінула й інших наших сусідів. Кожен мав свій татарський бік. Усі лютували, хотіли Пашку викинути.

Лише я кричав вперто. „Силенціюм для Пашки!"

Рікнці підвівся Пашка.

— Я занадто схвильований... та піддаюся загальному доганню... я щоправда не є ніякий бесідник... а таки мене обляли — татарським сосом".

І з цими словами обернувся плечима до стола та представив їх усьому товариству. Зчинився страшний реґіт, стали плескати в долоні. Пашка клаявся разураз. Того вечора він іще не виголошував промов.

⁂

Так почалася бесідницька карієра Михайла Пашки. Від того часу він при всякій нагоді виголошує промови, одначе на бенкети приходить у сурдуті.

ТАРЗАН У СЕРЦІ ЗЕМЛІ.

81.

Тарзан зник серед дерев скорше, ніж горібс, який його пильнував, зміг отямитися. Горібси зчинили галас, а потім замовкли й почали прислухуватися. Та з ліса не було чути ні найменшого звуку. Ліс ніби вмер, а разом з тим у ньому вмер і Тарзан. Горібси на деревах були безрадні й не могли переслідувати втікача. Втечу Тарзана побачила Іванна й теж була вражена його відвагою та зручністю. Зрадіда за Тарзана, але скоро засумувала ще більше, бо тепер була сама.

Побачивши себе самою серед отсих страшних потвор, Червона Цвітка Зораму впала в жах, якого вона раніше не знала. Адже з горібсами в її уяві було звязане все, що є найстрашнішою на землі. Вона не нарікала на Тарзана, що він покинув її, але їй було сумно одинокій. Вона знала, що це була одинока можливість для нього врятуватися. Та вона не знала Тарзана... Тарзан тимчасом стрибав з дерева на дерево, стараючися втекти далі від горібсів.

Тут Тарзан побачив, що цей ліс був незвичайної краси, дуже багатий на ріжні ростини й цвіти. Він стрінув тут дивні птиці та ріжні літаючі більші і менші потвори, про які він не міг додуматися, навіть найбільше на світі фантазуючи. Тарзан зрозумів, що він знову вернувся до ліса в долині Пелюсідару. Отже, значить, знову опинився там, де колись був, мандруючи в гори Ціпдару. Тарзан бачив, що він знаходиться тут мов у зачарованому колі.

Горібси обшукали дерева довкола того місця, де втік Тарзан. Вони були важкі й не могли зручно лазити по деревах, а тому скоро залишили пошукування втікача. Вони ще ніколи не знали такого випадку, щоб хтось утік від них. Вони тепер почали ще більше пильнувати Іванну, вирушивши в дальшу дорогу. Тарзан думав про дівчину, перестрибуючи з дерева на дерево. Він думав, як її врятувати. Одного разу він занюхав у повітрю знайомий запах і на нього подався.